

Pavel R. Pokorný - Pavel Palát

BARTOLOMĚJ PAPROCKÝ
A JEHO VÝZNAM V ČESKÉ HERALDICE

Praha 1979

Prvou skutečně významnou postavou v dějinách české genealogie a heraldiky je Bartoloměj Paprocký z Hluchol a Paprocké Vůle. Pocházel ze zchudlé šlechtické rodiny erbu Jastrzebiec. Narodil se okolo roku 1543 v Paprocké Vůli u města Polocka v Mazovsku. Po studiích na krakovské universitě a jakési zkušené na dvorech polských magnátů vraci se po smrti rodičů na rodné statky; zdědil pouze ony dvě vesnice, jejichž názvy užíval ve svém predikátu. Oženil se s dvojnásobnou vdovou Jadwigou Kosobudzkou, od níž však záhy odešel. Tři roky cestoval po Orientu ve službách diplomata Andrzeje Taranowskiego a zúčastnil se jeho poselství do Konstantinopole. Po smrti své choti se navrátil na rodné statky. Znalost orientálního prostředí a osobní kontakty s východopolskou šlechtou staly zřejmě na počátku prvého velkého díla nazvaného "PANOSZA". V této sbírce žánrových portrétů jsou jak verše vážné, upozorňující na válečné ohrožení východního pohraničí, tak i oslavy šlechtických vůdců, vzpomínky na slavné činy válečné a obratnost diplomatickou, v neposlední řadě i obrázky reků řádného korbele či ženských srdcí. Kniha vyšla tiskem v roce 1575.

Dalším dílem, které na ni přímo navazuje, je práce s názvem "GNIAZDO CNOTY, ZKAD HERBY RYCERSTWA SLAWNEGÓ KRÓLEWSTWA POLSKIEGO ... I INSZYCH PANSTW DO TEGO KRÓLEWSTWA NALEŻACYCH KNIAŽAT I PANÓW POCZATEK SWÓJ MAJA". Zde je kromě veršů užito i prozý, ale vnější kompozice obou děl je téměř totežná. Také tendence díla je velmi podobná, neboť jejím účelem je vedle sebrání heraldického materiálu a polichocení šlechtě jako stavu oslava válečných ctností a povzbuzení k větší aktivitě v obraně před tureckou hrozbou. Vstupní verše oslavují orla jako symbol Polsky a po tomto úvodu následuje veršované věnování Štěpánu, králi polskému, v němž po chvále královských předků opět následuje výzva, aby se král postavil do čela boje proti Turkům.

V předmluvě k čtenáři nabádá šlechtu, aby se vrátila k hrdinským ctnostem svých předků. Vlastní dílo zahajuje historický úvod o počátku polského království, původu státního erbu a založení města Hnězdne. Poté v drobných i delších básních oslavuje jednotlivá knížata a krále až po Boleslava Chrabrého. Po vládcích následuje historie šlechtických rodů podle stáří. Radu zahajuje starodávný erb "Topor"; po vstupním verši podává historii erbu a výčet rodů, které jej nosí. Jako doprovod k vyobrazením se střídají prozaická udání věcná s oslavnými verši. Podobně jsou uvedeny i rodové skupiny "Nalecz", "Gryff" a "Ciolek". Úvodem o Boleslavu Chrabrému je zahájena mladší skupina rodů. Když se chronologicky přiblížil nástupu Jagiellovců, obrací se ke knížectví litevskému. Po oslavě erbu "Pogon" následuje rodokmen litevských knížat a výčet starých litevských rodů v historické posloupnosti, dále následují erby vojvodství a měst. Heraldické těžiště leží stále ještě především ve vyobrazení. V textu se všimá autor erbů předeším tam, kde potřebuje rozvést celkovou pasáž o oslavenci. Přesto však lze říci, že zde výrazně vystupuje dokumentárně vědecká složka. Dílo již není jen důvěrnou zábavou širokého okruhu přátel, oné velké rodiny po hraniční šlechty, nýbrž jeho účelem je podat konkrétní zprávy o rodech, starobylosti a příbuzenství šlechty. Prozaické dokumentární části díla jsou výčtem faktů, které mají cenu samy o sobě bez jakékoliv další stylisace.

S "GNIAZDEM CNOTY" úzce souvisí - pojetím i stylem - další dílo "KOŁO RYCERSKIE", které bývá často považováno za společenskou satiru. Jeho předlohou byla latinská prozaická sbírka středověkých bajek "DIALOGUS CREATRARUM MORALISATUS IO-CUNDIS FABULIS", jejímž autorem je blíže neznámý Nicolaus zv. Pergaminus. Protože většinu kreatur zvolené předlohy nacházel snáze v erbech tehdejší šlechty než v reálné přírodě, převádí lehce zvířecí

motivy bajek na tehdejší stavovskou společnost a symbolické pojímání zvířat téměř ztotožnuje se symboly heraldickými. Dílo, které vyšlo za autorová života třikrát, není přesně datováno; nejstarší vydání je však kladeno již do roku 1576.

Vyvrcholením heraldické práce Paprockého na polském území jsou "HERBY RYCERZSTWA POLSKIEGO" vydané v Krakově roku 1584. Dílo se vyznačuje na první pohled novým pojetím. Autor pojímá svou práci jako čistě vědeckou, zdůrazňuje informativní objektivitu a teoreticky se zabývá i jednotlivými problémy polské heraldiky. Na základě dokumentů nebo logické úvahy opravuje četné omyly předchůdců. Mizí všechny prvky vědomě beletristické a verše se omezuju jen na příležitostné vložky k oslavě zvláště významných rodů. Celý spis je rozdělen do pěti samostatných částí - knih.

První kniha je obsahu ryze historické; vychází od státního znaku líčí autor polské dějinu od Lecha až po Ludvíka Uherského do roku 1382.

Druhá kniha počíná teoretickou úvahou o šlechticích, jehož počátky shledává již ve starověkém Egyptě, a pokračuje popisem nejstarších domácích rodů. Třetí kniha obsahuje rody do Polska přistěhovalé. Čtvrtá kniha je věnována Litvě a novým dějinám.

Závěrečná pátá kniha je věnována ostatním zemím polské koruny.

Paprocký chce alespoň formálně postavit heraldiku na vědecký základ i když jeho vývody erbů směřující do dob biblických a antických jsou jen dobovou manýrou značně tehdy rozšířenou.

Kniha zjednala Paprockému slávu téměř přes noc a přinesla i podporu významných feudálů. I v dalších stoletích byla pro polské poměry považována za velmi seriosní a šlechtic s předky zapsanými u Paprockého nemusil uvádět jiné doklady svého původu. Tehdy také vstoupil Paprocký do politického života zejména sporů o trůn po vymření Jagiellovců. V domácí válce mezi rody Zamoiských a Zborowských, kte-

ří zvolili po smrti krále Štěpána Báthoryho proti Zikmundu Vassovi, synovi čvédského krále Jana, proti králi Maxmiliánu Habsburskému, stál Paprocký jako příbuzný na straně Zborovských. Po rozhodující bitvě u Bytčiny, kde byla habsburská strana poražena, odchází Paprocký do exilu na Moravu. Zde žil nejprve na panstvích drobnější šlechty např. u Nekšů z Landeka a Arkleba z Víckova, posléze nalezl podporu u olomouckého biskupa Stanislava Pavlovského v letech 1579-1598. Ten mu poskytl nejen materiální zázemí a politickou ochranu, ale svou osobností významně formuloval jeho další činnost literární. Paprocký sbíral materiál o moravské šlechtě a roku 1593 vydal první české genealogicko-héraldické dílo - "ZRCADLO MARKRABSTVÍ MORAVSKÉHO".

Práce je z valné části komplikací, ale je přímo uduvající široká znalost a pestrost literárních pramenů a předloh. Vedle četných citátů biblických a úryvků církevních otců zná i Platona a celou řadu výroků antických osobností, nejspíše prostřednictvím Plutarchových "Životů". Z historiků zná Herodota, Thukidida, Xenofonta, Dionysa Laertského, Livia, Salustia, Caesara a další, pochopitelně i Josefa Flavia a Eusebia. Zná i historiky renesanční západní Evropy a přirozeně všechny historiky polské. Z českých pramenů prokazatelně užíval Kosmovu "Kroniku českou", "Zbraslavskou kroniku", "Series episcoporum Pragensium", jmenuje však i Dalimila, Přibíka Pulkavu a Kanovníka vyšehradského, které znal snad pouze nepřímo. Obšírné pasáže přejal z kroniky Pavla Žídka a měl v rukou i Bartoše písáře, o němž se však přímo nezmínuje. Hojně užíval předešlím kroniku Hájka z Libočan a Dubravia, na němž je závislý jeho přehled o českých dějinách. Pro poslední dobu využíval hojně i archivní materiál, letáky, noviny. I zprávy starší jsou doplnovány poznatky z vlastního studia. Vedle heráldiky a genealogie moravské šlechty věnuje pozornost i zemskému duchovenstvu. Tyto pasáže jsou promíseny

teologicko-politickými prvky. "ZRCADLO" je i pramenem celé řady erbovních pověstí, z nichž mnohé jsou patrně nového původu, neboť jejich srovnáním lze dojít k jistému schematu; nalézáme zde i ohlasy obdobných pověstí polských. Vedle pramenů považovaných archivní věnuje pozornost i hmotným památkám, kterých se často dovolává. Zmiňuje se o kostelích v Olomouci, Kroměříži, Holešově, Hradišti, Veselí, Uherském Brodě, Sternberku, Brně, Rajhradě, Třebíči, Bruntále a jiných, odkud záznamenával náhrobky, malované vývody nebo korouhve.

Po smrti biskupa Pavlovského odešel Paprocký do Čech, kde se mu dostalo přízně Jana Zbynka Zajíce z Házmburka a Aleše Berky z Dubé. Období českého exilu je charakterisováno čtyřmi významnými díly. V roce 1597 vydal Paprocký trojdílnou sbírku versů s názvem "NOVÁ KRATOCHVÍLE", o dva roky později dílo "OGROD KRÓLEWSKI", polsky psaná práce, která je jakýmsi výborem vlastních doposud napsaných historických děl. Skutečnost, že dílo nepředložil censuře, uvalila na něho arcibiskupovu nemilosť. Třetím dílem tohoto období je rozsáhlá práce s názvem "DIADOCHOS, ID EST SUCCESSIONE". Autor na něm pracoval celou řadu let s různými obtížemi; je znám list pražského arcibiskupa Zbynka Berky z Dubé, jímž mu dává doporučení na představené klášterů a dalších církevních institucí, datovaný již 1.4.1595. Konečné vydání "DIADOCHU" se však protáhlo z důvodů pozdější arcibiskupovy nemilosti a také proto, že rukopis nebyl předložen k censuře. Tiskař Daniel Sedlčanský se hájil tím, že censuře má být předložen celý rukopis. Ten však on nikdy neměl a tiskl podle toho, jak byly dodávány jednotlivé části. Autor se prý zavázal případné vadné archy nechat přetisknout na svůj náklad. K tomu snad i došlo, neboť v jednotlivých exemplářích jsou známy varianty, které rozlišil již Josef Dobrovský. "DIADOCH" je opět z větší části komplikací. Je ale první knihou psanou přímo česky, třebaže jazykově

upravenou Rafaelem Mišovským. Oproti suchému "ZRCADLU" zde vidíme určitý žánrový posun. Vedle historika se opět objevuje ne snad již beletrista, ale řekněme novinář.

V dalších letech se Paprocký angažuje na katolickém křídle tehdejší české společnosti a vedle politických a náboženských satir vydal v roce 1609 čtvrté významné dílo "ŠTAMBUCH SLEZSKÝ". Strukturou opouští předchozí historické práce a je v zásadě politicko-náboženským dialogem mezi hostem-katolíkem a hospodářem-evangelíkem. Každá z rozprav je včnována některému slezskému stavovskému představiteli, doplněna veršem a erbem.

Za pobytu ve Slezsku se Paprocký vrátil k tematice polské; v roce 1608 vydal poprvé a 1613 podruhé "CATHALOGUS TO GEST PORZADNE OPISANIE ARCYBISKUPÓW GNIEŹNIŃSKICH". Dílko obsahuje stručné biografické údaje o jednotlivých metropolitech, na něž navazují části veršované. Nejsou to vždy chvály ale také charakteristiky negativní.

Kolem roku 1610 se vrátil stárnoucí Paprocký do vlasti, kde vydal ještě v roce 1613 moralistní verše "NAUKA I PRZESTRGI NA ROZNE PZYPADKI LUDZKIE", propletěné latinskými citáty o tom, jak se má chovat řádná vrchnost. Tento poslední spis je důležitý především pro několik autobiografických poznámek.

Poslední léta života strávil Paprocký u. opatů ve Wachocku a Ledzie. Zemřel 27. prosince 1614 a byl pohřben ve františkánském klášteře ve Lvově.

Pro českého historika-heraldika jsou z obsáhlého díla Bartoloměje Paprockého důležité tři práce, uvedené zpravidla zkrácenými názvy: Zrcadlo, Diadoch a Štambuch slezský. Podívejme se proto blíže na jejich strukturu.

"ZRCADLO SLAVNÉHO MARKRABSTVÍ MORAVSKÉHO: V KTERÉM JEDEN KAŽDÝ STAV, DÁVNOST, VZÁCTNOST A POVINNOST SVOU UHLÍDÁ: KRÁTCE SEBRANÉ A VYDANÉ ROKU 1593 SKRZE BARTOLOMĚJE PAPROCKÉHO Z GLOGOL A PAPROCKÉ VŮLE".

Kniha byla vydána v Olomouci v roce 1593.

Bohatě zdobený titulní list s erby vyjadřujícími panovnickou důstojnost - říšský orel, český lev, moravská a slezská orlice.

Na rubu titulního listu je velký znak markrabství moravského provázený oslavným veršem.

Kniha je rozdělena do pěti částí takto:

I. Dédikace císaři Rudolfu II.

O počátku a dávnosti králů pravdivých pomazáňských božích a od koho jsou ustanovení.

O počátku a dávnosti arciknížat rakouských, mezi všemi křestanskými králi a knížaty nejprvejších pánu krátký ale však pravdivý vývod.

Krátká předmluva k laskavému čtenáři.

II. O starožitnosti Markomanů anebo Moravanů a za kterého času v veliké pověsti u cizích národů byli.

O stavu panském kněh prvních částka druhá.

Dédikace urozeným mužům Moravy.

Seznam panstva na moravském zemském soudu za Rudolfa II.

O počátku a starožitnosti stavu Prelátského.

O vzáctnosti a svatosti jeho.

III. O stavu rytířském jak dávno na světě počátek svůj má, tak těliktéž o dávnosti a vzáctnosti

jeho v tomto slavném markrabství moravském
knihy třetí.

- IV. O počátku a dávnosti měst a za kterou příci-
nou Pán Bůh jim dobrořečiti a zase proč je
opouštěti a v niveč obraceti ráčí etc.
Při čemž se pojednou dávnost a vzácnost
některých předních měst tohoto slavného mar-
krabství moravského pokáže knihy čtvrté.

- V. Knížectví opavské, panského i rytířského
stavu krátké sepsání knihy páté.

Zpracováno podle exempláře nacházejícího se v ru-
kopisném oddělení Státní knihovny ČSR v Praze,
sign. 54 B 24.

"DIADOCOS, ID EST SUCCESIO: JINÁK POSLOUPNOST
KNÍŽAT A KRÁLŮ ČESKÝCH, BISKUPŮ I ARCIBISKUPŮ
PRAŽSKÝCH, A VŠECH TŘECH STAVŮV SLAVNÉHO KRÁLOV-
STVÍ ČESKÉHO, TO JEST PANSKÉHO, RYTÍŘSKÉHO A MĚST-
SKÉHO, KRÁTCE SEBRANÁ A VYDANÁ SKRZE BARTOLOMĚJE
PAPROCKÉHO Z GLOGOL A PAPROCKÉ VULE".

Kniha byla vydána v Praze v roce 1602.

Na rubu titulního listu, obsahujícího tento dlouhý
název, je podobizna císaře Rudolfa II.

Dedikace: Nejjasnějšímu a nejnepřemožitelnějšímu
knížeti a pánu panu Rudolfu II. . .

Imprese: Povolení od nepřemoženého knížete a pána
pana Rudolfa II.

O začátku erbu lva slavného Království Českého.
Ke všem třem stavům slavného Království Českého
krátká předmluva.

O pojité a počátku Slováků od kterýchž Čechové a
Poláci svůj začátek mají.
(posloupnost knížat, králů a biskupů pražských)
O začátku víry svaté v Čechách dílu druhého.
Catalogus aneb Posloupnost biskupů a arcibiskupů
pražských pořádně sepsaná . . .

O klášteřích a opatech.

Předmluva Vysoce urozeným pánum Království
Českého.

Předmluva o vojně v Uhřích.

Historie o příbězích v Království Uherském i jinde.

O stavu panském a rozmnožení jeho.

O stavu rytířském a rozmnožení jeho.

O počátcích a dávnosti měst v Království Českém.

Zpracováno podle exempláře nacházejícího se v ru-
kopisném oddělení Státní knihovny ČSR v Praze,
sign. 54 B 20.

"ŠTAMBUCH SLEZSKÝ, V KTERÉM HOSPODÁŘ S HOSTEM O
MNOHÝCH VĚCECH SPASITELNÝCH ROZPRÁVĚJÍ, POD ERBY A
RODY STARODÁVNÝCH PÁNŮV, PÁNŮV A RYTÍŘSTVA KNÍŽEC-
TVÍ HORNÍCH V SLEZÝ. NA ČTYŘI ČÁSTKY, A DVĚ KNIHY
SEBRANÉ A SEPSANE. ODEMNE BARTOLOMĚJE PAPROCKÉHO Z
GLOGOL ETC. VYTISKLETÉ V BRNĚ U BARTOLOMĚJE ALRE-
CHTA F. LÉTA 1609."

Jan Kryštof Pruskovský z Pruskova a na Pruskově,
Chřelicích, Bíleji, Semicích, Hradci a Bzenci etc.,
J.M.C. rada a komorník, hejtman knížectví Opolské-
ho a Ratibořského.

Nestr. folio - rub titulního listu - oslavný
verš pod erbem.

Blason erbu: Čtvrcený štít; 1. a 4. pole dělené
s jelenem ve skoku; 2. a 3. pole polcené s dvě-
ma přivrácenými podkovami. Turnajský helm s
monile, korunou a pokrývadly, v klenotu rostou-
cí jelen. Strážci štítu dva odvrácení gryfo-
vé.

Na rubu folia O II. je tabule s erby členů zemské-
ho soudu z r. 1607: kolem erbu slezské orlice je
18 erbů komponovaných v kruhu s opisem držitele.

Jiří z Opprstorffu, svob. p. z Dubu a Frydštejna, na
Horném Hluchově a Polstěnové Cerekvi, J.M.C. rada,
hejtman knížectví Opolského a Ratibořského, etc.

Frydrych z Opprštorffu, z Dubu a Frydštejna, na Čas-
tolovicích a Týništi, J.M.C. rada, etc.

Na rubu folia O III., oslavný verš pod erbem.
Blason erbu: Čtvrcený štít; v 1. a 4. poli ko-
rúnovaná kohoutí hlava ku středu hledící; ve
2. a 3. poli obrněná paže s mečem ke středu
přivrácená. Dva turnajské helmy s monile, levý
s korunou, pravý s točenicí; klenoty na levé
obrněná paže s praporem na němž půlměsíc vle-
vo obrácený, na pravé týž kohout.

Jan Bes z Kolna a Katovic, etc., sv. p. na Levíně,
Příčí a Struzicích, nejvyšší sudí knížectví Opolského
a Ratibořského, J.M.C. rada.

Kašpar Bes z Kolna na Kravaři, bratr Janův.

Henrych Bes z Kolna a Katovic, na Surgostě a Nebi.

Na rubu folia Y III., verš.

Blason erbu: Polcený štít, vpravo osékaný kmen
se 2 suky a 3 kořeny, vlevo lev v skoku vlevo
obrácený. Turnajský helm s monile, korunou a
pokrývadly, klenotem paví kyta.

Urozený a statečný rytíř Václav Šeliha z Řuchova,
na Gřezeni, Céškovicích, Vitoslavicích a Zakřiové,
etc., J.M.C. rada a nejvyšší kancléř knížectví Opolského
a Ratibořského.

Na rubu folia Gg II., oslavný verš.

Blason erbu: Na lemovaném štítu utvářený
stoupající měsíc. Turnajský helm s monile, to-
čenicí a pokrývadly, klenotem 3 pštrosí pera.

Melichar Zirovský ze Zirový a na Poluvsy, soudce
zemský, etc.

Na rubu folia Kk II., verš.

Blason erbu: Polcený štít se dvěma přivrácenými
nými podkovami. Turnajský helm s monile, korunou
a pokrývadly, klenotem rostoucí jelen.

Hanuš Černberk z Galovic a na Komárně, etc., soudce
zemský, Pánům Melicharově, Kašparovi a Balthasarovi
bratrům a strýcům jeho.

Na foliu Mm IV., verš.

Blason erbu: Na lemovaném štítu 3 trojzubé
vidlice do triskeletu postavené násadami ku
středu. Turnajský helm s monile, korunou a po-
krývadly, klenotem 2 odvrácené vidlice.

Jan Vrbský z Vrby a na Kochanovicích, etc., soudce
zemský knížectví Opolského a Ratibořského.

Na foliu Nn III., oslavný verš:

Tyto dva Křížje na té yasné Střijle,
Okazovali welkau swau Ctnost Cýle,
S Nepřátely těch tu Kragin ssyrokých ...
Blason erbu: Na lemovaném štítu dvojitý kříž
ukončený strelou. Turnajský helm s monile, kó-
runou a pokrývadly, klenotem 3 pštrosí pera.

Jiří Kašica z Kašic a na Gašovicích a Rudně, etc.,
soudce zemský.

Na rubu fclia Pp II., oslavný verš:

S onim Králem slawnym Boleslawem,
W potřebách gsauc: okázal se prawým
Synem: Rek vzáctný a ochrána Wlasti,
Yako Curtius, druhý do propasti,
Nad Ržeku Odru, v Zámku Nowého,
Wběhl dokazugijce hrdinisty swého,
Nad Nepřátely, genž ho posést chtěli,
Nic nezgednawssy odstaupit museli,
Zato ozdoben tim znamenijm věčně,
Že činil yak Rek o swau Wlast statečně.

Blason erbu: Na štítu zděná okrouhlá věž s
cimbuřím a 5 stínkách, z něho vyrůstají dvě
menší okrouhlé věže s okénkem a cimbuřím o 3
stínkách. Kolčí helm s monile a pokrývadly,
klenot týž.

Jan Buchta z Buchtic a na Damečku, soudce zemský.

Na rubu folia Qq III., verš.

Blason erbu: Na štítu postavená zavinutá
střela. Turnajský helm s monile, korunou a po-
krývadly, klenotem 2 rohy v paví kyty.

Erb má zajímavou výtvarnou kompozici; je umístěn do čtvercového rámu zdoběného atributy války: muškety s opěrkou, meč, železná koule s hřebý, děla, sudy s prachem, dělové koule, postavy bojovníků; dole dva andělé věnčící turnajský helm vavřínem a chystají se na něj vložit korunu a jablko s křížem. Vše opět provázeno atributy války.

Rytíř Jiřík Laryš z Načeslavic a na Zbraslavicích, soudce zemský, příbuzný s pány z Frakštýna.

Na rubu folia Rr III., oslavný verš:

Před mnohem Set let té vzáctné Larysse,
Cžehož ten můg krátký Werss newypissee,
Staré Kronyky Priwilegia dáwné,
Wychwalujíce gegjch spráwa slawné,
Knížatům Králům vzáctně zasloužené,
Panským Tytulem k tomu ozdobené,
Po pěti Set let rozličné proměny,
Bywssy Hrabiáty zůstali Zemany.

Blason erbu: Na štítu 2 přivíracené srpy mezi nimi pochoden. Turnajský helm s pokryvadly, klenotem 3 dlouhá pera.

Rytíř Mikuláš Vranský z Vranýho a na Vraném, soudce zemský. Pánům Rogoyským z Rogožníka, Ořeským a Drbanovským z Drbanova.

Na rubu folia Tt II., verš.

Blason erbu: Na štíťe černý kráčející jelen s bílým obojkem kol těla. Turnajský helm s pokryvadly, klenotem 2 černé parohy se 7 výsadami.

Rytíř Jan Odrvolš z Dolní Stradomě a na Drbanovičích.

Na rubu folia Ww IV., verš.

Blason erbu: Na štíťe 2 postavené parohy o 5 výsadách. Turnajský helm s pokryvadly, klenotem paví kyta o 12 perech.

Jan Rochlický z Rochtic a na Rochticech, etc., zemský soudce.

Na foliu Zz I., verš.

Blason erbu: Vlevo obrácený pelikán drží v zobáku rybu. Turnajský hělm s monile, korunou a pokryvadly, klenot týž.

Zpracováno podle exempláře nacházejícího se v rukopisném oddělení Státní knihovny ČSR v Praze, sign. 54 A 102.

Seznam prací Bartoloměje Paprockého z Hloholy podle "KNIHOPISU ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH TISKŮ", díl II., část VI., s. 38.

Diadochos, id est Succesio ...

Ecclesia ...

Nová kratochvíle. Kterouž tři bohyně totiž Juno, Pallas a Venus na svět přišly.

Kšaft jeňž byl od jednoho starce učiněn třem synům ...

Kvalt na pohany.

Potěšitelné napomenutí proti pohanům.

Obora aneb Zahrada v které rozličná stvoření rozmlouvání svá mají.

Památka Čechům u Kheredes Léta Páně 1596 pobitým. Panna.

Písničky dvě ku poctivosti všem slavným obyvatelům Království Českého ...

Půst tělesný.

Původ pana Haugwitz z Biskupic od r. 1450.

Rozmlouvání chudého člověka s bohatým.

Rozmlouvání kolátora s farářem.

Stav manželský.

Štambuch slezský.

Třinácte tabulí věku lidského.

Zrcadlo slavného markrabstvě Moravského.

Bibliografická poznámka

"Bartoloměje Paprockého z Hloholy Zrcadlo Čech a Moravy" vydal jako výbor z Diadochu a Zrcadla v roce 1941 Josef Polišenský.

Polišenského vydání představuje tak zatím jedinou novodobou reedici z Paprockého díla.

Karel Krejčí: "Bartoloměj Paprocký z Hloholy a Paprocké Výle. Život - dílo - forma - jazyk".

Praha 1946. Práce Slovanského ústavu v Praze, sv. XVII. Vydal Slovanský ústav v Praze. Vytiskla Česká grafická Unie v Praze. 270 s.

Sign. Slovanské knihovny v Praze: Ic 1151.

Krejčího práce představuje jedinou zevrubnou monografií v naší literární produkci, která se v naznačeném směru věnuje osobnosti Bartoloměje Paprockého z Hloholy.

++++++

PhDr. Pavel R. Pokorný - prof. Pavel Palát

BARTOLOMĚJ PAPROCKÝ

A JEHO VÝZNAM V ČESKÉ HERALDICE

Edice "DOCUMENTA HERALDICIA", řada II., sv. I.

Přednáška proslovena 6.9.1977 na řádné schůzi
Heraldického klubu ČNS.

Vydala HERALDIKA - pobočka České numismatické
společnosti interně pro své členy.

Ediční redaktor prof. Pavel Palát.

Praha, listopad 1979.

Vydání I. v nákladu 170 číslovaných výtisků.

Tento výtisk má číslo:

150